

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četrtletja 1 glđ. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVI.

V Ljubljani 28. sušca 1873.

List 13.

Skala na morji.

Stoji sred morja skala,
Buči krog njé vihar,
Da bi pred njim bežala,
Dervi se v njó vsikdár.
Poslopje na tej skali
V nebeški dom kupi,
Zastonj so vanj spušali
Sovražniki moči.

Viharjev vsih togôte
Nad njó se razperšé,
Ozidje vse krasôte
Zrè mirno nad zvezdê:
Sej prišel ga postavit
Nebeški Mojster sam,
Z nezmago ga poslavit,
V stan'vanje dat ga nam.

V poslopja svetem dvoru
Kraljevi tron stoji,
V skrivnostnem pa šotoru
Sam Božji Sin živi.
Če tudi vsi prestoli
Bi v prah se grudili,
Moči je ni nikoli,
Da temu konc stori!

Glej, starček sivoglavi
Ko stražnik tam stoji,
Kljubuje vsi zabavi,
Dva ključa v rok' derži;
Z nebes je podeljena
Oblast mu dvojna clo; —
Oblasti moč nobena
Poderla mu ne bo!

Je treba imen'vati
Prečudno Skalo kóm? —
Ti moraš sam poznati
Katoliške Cerkve dom.
Če starčka bi rad védil,
Se v sveti Rim podaj,
Navdušen boš besedil:
Bog živi Pija naj!

Ant. Namre.

Iz pastirskega lista Ljubljanske škofje.

Premilostni škof zavračajo vernike na zveličavni 40danski post, v katerem so nam z večí gorečnostjo in priserčnostjo premišljevatí skrivnosti odrešenja, terpljenja in vstajenja našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, ki naj bi si jih globokeje v spomin vtisnili in se obilneje kakor navadno vdeleževali sadú našega odrešenja.

Naslednjič je obširniše razlagano kraljestvo Božje: kje je, kaj je kraljestvo Božje, po čem spoznamo, da je k nam prišlo? — Le edina katoliška Cerkve nam zamore dovoljno razlagati te vprašanja, ki je steber in terdnost resnice, ta Cerkve, kateri je Sin Božji dal vso oblast, kateri je obljubil sv. Duha do konca sveta, kateri je postavil vidnega poglavarja sv. Petra in njegove naslednike rimske papeže: v tej edini Cerkvi je kraljestvo Božje na zemlji. Kristus, ki jo je postavil, je Edinorojeni nebeškega Očeta, Stvarnik vsih reči, učenik in čudodelnik, ki je s svojim od smerti vstajenjem potrdil, da je v časti Boga Očeta.

Božje kraljestvo, ki ga je Jezus prinesel na zemljo po sv. Pavlu ni, dobro jesti in piti, ampak pravičnost, mir in toraj veselje v sv. Duhu. Mir je nam pridobil Jezus Kristus, ki nas je opravičil zgolj po milosti in zastonj, nam zaslužil pristop k Očetu. (Efež. 2.) Resnično, v Kristusu Jezusu se je prikazalo Božje kraljestvo ljudém na zemlji.

Edino potrebno je tedaj, da išemo tega Božjega kraljestva in njegove pravice. V to kraljestvo nas Kristus kliče, ki pravi: „Pridite k meni vsi . . . Vzemite moj jarem nase . . . in bote pokoj našli“.

Kako pa pridemo v kraljestvo Božje? Sv. apostelj odgovori, da „po veri“ . . . Vera paje dar Božji in ob enem človekovo lastno prizadevanje, ker k notranjemu nagibanju milosti Božje mora pristopiti prosto privoljenje človekovo, da imamo delavno vero.

„Brez vere ni mogoče Bogu dopasti. Kdor veruje in bo keršen, bo zveličan“. Vera je k zveličanju neogiblivo potrebna.

Vera v Jezusa je bila potrebna, ako je kdo hotel dobrote od njega prejeti. Kdor koli je od Kristusa pomoči pričakoval in ga za njo prosil, je mógel verovati, da Kristus zamore in hoče pomagati. Kteri so Jezusa pomoči prosili, so bili v taci potrebah, ki jim noben zdravnik, noben človek ni mogel pomagati: od rojstva slepi, gluhomutci, kruljevi, obsedeni. Ker so pri Jezusu pomoči iskali, so kazali, da so ga imeli za kaj več kakor za človeka, za preroka od Boga poslanega, za Mesija. Imeli so nadnatorno vero, in taka vera je potrebna, taka vera nas opravičuje, taka vera je delavna v ljubezni.

Vera je začetek, podlaga, korenina opravičevanja. Prava keršanska vera je delavna v ljubezni; če nas duhovne dobrote, nebeški darovi ne veselé, nimamo prave vere. Kjer ni ljubezni, tam ni prave vere.

Nasledvajo prelepi sadovi vere: ljubezen, do-

brotljivost, prizanašljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zderžnost, čistost. „Pravični živi iz vere“. Po veri so bili Bogu prijetni očaki, po veri so mučenci premagali orožje trinogov, preterpeli preganjanje, smert.

Vera svet prenavlja in poveljuje, ne-jevera žalost in terpljenje na svetu množi. Z vero premagamo greh. Čedalje več jih je pa, ki veri nasprotujejo, z vsemi pomočki vernike plašijo, jim jemljó veljavo v očitnem življenji. Nasledki tega ne-jevernega duha se tu pa tam tako kažejo, da nas groza spreletuje. V tacihi okolišinah: „naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaše dobre dela, in hvalijo Očeta, kateri je v nebesih“.

Ti tukaj postavljeni stavki so večidel s svetopisemsko besedo razširniše izpeljani in z dokazi vterjeni. Nasledva sklep s priserčnim opominovanjem:

„Sveto življenje kristjanov je nar več pripomoglo, da se je Jezusova vera po svetu razširila in vterdila. Kdorkoli veruje, da je le v Jezusovem imenu ljudem zveličanje dano, naj kaže z besedo in z djanjem, da je Jezus Kristus Zveličar sveta. Prav goreče molimo, da naj bode posvečeno Božje ime, da naj pride k nam Božje kraljestvo, da naj nagiba naše serce ljubezen do Jezusa Kristusa. Sosebno molimo za svetega Očeta, vidnega, nezmotljivega poglavarja svete Jezusove Cerkve, molimo za deželsko gosposko, molimo za vse brate, da edino potrebno prav spoznavajo in z vsem prizadevanjem dosegajo.“

„Tako bomo sveti post k svojemu žveličanju preživeli in bomo vesele velikonočne praznike obhajali ko pripravo k častitljivemu vstajenju. Duh gospoda našega Jezusa Kristusa nas razsvetljuje, vodi in poterjuje, dokler ne bomo vredni spoznani vdeleževati se Jezusovega veličastva v nebesih“.

Da bi sveti Oče rimski papež pokazali poterpljenje z našo slabostjo, se mi oblast dali to-le polajšanje zastran postne zapovedi vernim ljubljanske škofije oznaniti: A. Zapovedani postni dnevi, ob katerih se sme le enkrat do siteda jesti, so ti: 1. Vsi dnevi štiridesdanskega posta zunaj nedelj. 2. Srede in petki v adventu. 3. Srede, petki in sabote v kvaternih tednih. Sabote pred binkoštno nedeljo, dnevi pred praznikom sv. Petra in Pavla, vnebovzetja Marije Device, vseh svetnikov, čistega spočetja Marije Device in Gospodovega rojstva ali pred svetim dnevom. B. Dnevi, ob katerih mesne jedi niso pripuščene, so ti: 1. Vsi petki v letu. 2. Vsi kvaterni dnevi. 3. Pepelnična sredo, veliki čertek, vse sabote štiridesdanskega posta, sabota pred binkoštno nedeljo, dnevi pred praznikom sv. Petra in Pavla, vnebovzetja Marije Device, vseh svetnikov, čistega spočetja Marije Device in Gospodovega rojstva ali pred svetim dnevom.

Ob sabotah v letu, tedaj zunaj sabot v štiridesdanskem postu, je vživanje mesnih jedi pripušeno; v štiridesdanskem postu je vživanje mesnih jedi, ki se jim pa ribe ne smejo pridevati, vse dni pripušeno, zunaj pepelnične in kvaternne srede, petkov in sabot in poslednjih treh dni velicega tedna. Polajšane dni štiridesdanskega posta vživanje mesnih jedi tudi zvečer ni prepovedano.

Kdorkoli se v štiridesdanskem postu polajšanja poprijema, je dolžan take polajšane dni tri očenaše in tri češenamarije moliti, ali pa po svojem premoženju vbogajme dajati.

Če kdo še večega polajšanja potrebuje, naj poprosi svojega spovednika ali svojega fajmoštra, ktere s tem pooblastim, da smejo tako polajšanje dajati.

V Ljubljani s škofijskega sedeža v praznik presvetega Imena Jezusovega 1873.

Jernej, škof.

Vsakdanji kruh,

ali: kratke pravila za življenje — za mesec mali traven.

(Iz spisov sv. Franciška Salezija).

1. dan. Bodi previden-na v zvezi prijateljstev, posebno z osebami družega spola; lahko se zmotiš in nakoplješ si veliko škodo, ako tudi bi v začetku čednost k temu priliko dala.

2. dan. Ako imaš prilžnost kaj dobrega storiti, glej, da malo pomišljuješ in veliko delaš.

3. dan. Skerbno očišuj svoje nagnjenja; zakaj skor vsi ljudje imajo ljubezen po svojem lastnem kusu, in le malo njih po pameti in po kusu Božjem.

4. dan. Večkrat sem rekel, kdor ni posužen, tudi ni čist, in rekel sem, ker Bog dopusti v nar ostudniši grehe pasti, da bi prevzetnost duha upognil in pokoril.

5. dan. Naše govorjenje naj navadno soli zmerna dobra volja.

6. dan. Do vsih se dobro obnašajmo; še več in več dobrovoljnosti pa skazujmo tistim, kateri nas več potrebujejo.

7. dan. Previdnost, pravi sv. Anton pušavnik, je čednost, brez ktere še pobožnost čednost ni, zakaj prava čednost ne more obstati brez prave in svete previdnosti.

8. dan. Zatiraj kolikor je moč skerblijivost in nepokoj, ker nobena reč duhovnega napredka bolj ne zaderžuje, kakor to.

9. dan. Ne dopusti svojemu duhu v nečimernih in praznih mislih se muditi, zakaj berž ko je kdo tega vajen, se bode tudi v hudobnih in škodljivih mislih zadrževal.

10. dan. V suhoti in zopernosti zaupaj, v zadovoljnosti in sreči se bój, zmiraj in vselej pa ostani v ponižnosti.

11. dan. Nemogoče je doseči zedinjenje duše z Bogom razun le z zatajevanjem.

12. Na noge! skleni, da hočeš raji 100krat umreti, kakor pa bolj kakor Boga kaj družega ljubiti.

13. dan. Kdor bližnjega premišluje brez ozira na Boga, je v nevarnosti, da ga ne bo čisto, enako in stanovitno ljubil.

14. dan. Vsaka tudi še tako majhna radost, ki izvira iz pobožnosti, te stori nezmerno bolj zadovoljnega, kakor pa vsaka, tudi naj več sladkost svetá.

15. dan. Ne verjemi, kar ljudje govore od tebe; navadno so prilizovavci, če tudi se velikrat sami ne zavedó.

16. dan. Prostost duha je v tem, da pohlevno in radovoljno storimo vse to, kar spoznamo, da je volja Božja.

17. dan. Veliko se jih prizadeva za popolnamost, pa malo jih jo doseže. Veš za kaj? Ker nimajo polnega zaupanja v Boga in polne vdanosti v njegovo očetovsko previdnost.

18. dan. Brez glave storjena je bila še vselej skazena; to naj ti služi v svarilo, da je treba delati zmiraj z mirnostjo in krotkostjo.

19. dan. Rajši je treba vse zgubiti, kakor pa upanje in serčnost, in sklep, Boga za vselej ljubiti.

20. dan. Kaj je zato, da so nam ti tako kratki trenutki življenja včasih britki, samo če bo naša večnost srečna!

21. dan. Ako živiš z višimi mem sebe, stavi njih pravične želje nad svoje lastne ne potrebne opravila.

22. dan. O kako lahko je gorečnost doseči, ako se skoz dan pečaš z dobrimi mislimi in kratkimi zdihljeji.

23. dan. Postrežbe, ki jih storimo takim ljudem, za ktere čutimo malo nagnjenja in priveržljivosti, so veliko bolj zaslužljive, ker pri tem nima opraviti naša lastna ljubezen, ampak ljubezen Božja.

24. dan. Z nikomur nima človek večji vojske kakor sam seboj.

25. dan. Duša, ktera se oberne od greha k čednosti, naj ne misli, da bo vse na enkrat storila. Zarija polagoma prežene temote.

26. dan. Komur je Bog vse, njemu zamore svet (posvètnost) le nič biti.

27. dan. Prav močno dopadljivi v očéh Božjih so tisti, kateri so iz ljubezni do njega radi prezirani in zaničevani.

28. dan. Zunanja npravnost (čednost) veliko pripomore k znotranji, in zvišuje mir in pokoj duha.

29. dan. Spolnovanje sploh zapoved Božjih in njegove Cerkve ni zadosti; vsaki naj misli na posebne dolžnosti svojega stanú, da jih spolnuje, ker brez spolnovanja teh bi bil sovražnik Božji, in bi se pogubil.

30. Pripravljaj svoje serce, da od ljubeznjive previdnosti Božje sprejemaš ravno tako vdan terpljenje, kakor veselje, ne da bi ga ali želel ali odvrčeval.

Kako bi se našim bratom v Bosni pomagalo.

(Konec.)

Posebno primérno se je skazalo za Bosno djanje trapistovskega molitvenega in delavnega reda. Trapistovski samostani so že od nekdanj imeli veliko in do brotno m. č. na celo okrajino, kjer koli so se vstanovili, in taki vpliv je posebno zaželen v Bosni. Mohamedan in kristjan sta premalo marljiva, nedelavnosti podveržena. Že zarad svoje vere v slepo zgodo (fatum) turk rad vse v némar pusti, in kristjan odrejen med mohamedani, se tudi od njih lahko uči lenobe, kolikor še sam ni k temu nagnjen.

Pri vsi rodovitnosti zemlje gospoduje torej velika zanemarjenost v Bosni. Neutrudena delavnost pri trapistu je torej kristjanskemu poljodelcu močen spodbudljaj k pridnosti in delavnosti. Učijo se pa tudi od trapistov ne le samo delati, ampak tudi bolje, lažje in bolj umno delati. Trapistovski samostan, ako je doveršen, ima sam vse rokodelce in le ti pridejo iz raznoterih krajev, vsak s svojimi skušenostmi in vsakterimi znanstvi, ktere v klostru še bolj dopolnujejo; zato cela dežela ima prid od njih obertnosti in poljodelstva. Trapisti nimajo bogastva, kakor premožni posestniki in grajšaki, iščejo toraj s primeroma majhnimi pomočki svoj namen doseči; toraj vse njih djanje tudi revni in manj premožni lažje posnemajo.

V Bosni so si pa trapisti še posebej postavili to nalogo, da mladenče podučujejo v rokodelstvu in kmetovavstvu. Kadar keršanski Bošnjak začne z rokodelstvom se pečati in zemljo bolje obdelovati kakor turk, se bode lažje povzdignil k samostojnosti, bo na svojo roko delal, si zemljo pridobil, in to je prvi pogoj, da

se tudi po duhovno izobrazí. Nov zarod bo moslima prekosil, leni turk bode pri svoji vñemarnosti za vsak napredek tako rekoč segnil, njegove lepe njive in travniki bodo sčasoma prihajale zopet v posest tistim, kterim so bili ugrabljeni, ker v kristjanih ne bo imel več b-bcev, da bi mu j h obdelovali, on pa bi lenobo pasel in kristjana samovoljno terpinčil, pa še v mohamedanstvo zapeljeval.

Dečinski vstav, ki bi ga napravili, ima pa tudi prav posebno ta namen, da uboge sirote rešuje in oteva mohamedanskega verolovstva. Zakaj turki so na take volkovi, kadar umerje kak keršansk zakupnik. Turki gospodar namreč pri takem primérleju vdovo in hčere ranjcega moža verže iz koč, dečke pa si obderži, da si jih odredi za prihodnje hlapce ali sužnje, kakor je po njegovi šegi in navadi. Tako taki reveži nevedoma zajdejo v izlam (mohamedansko nejevero). Ni davno tega, ko so turki 16letnega mladenča, čigar oče v ječi zdihuje, poslednjič pregovorili, da je mohamedan postal. In da bi se ne mogel več skesati, so bile precej vse šege odpada nad njim zveršene in nesrečnemu odpadniku je bila ponudena gospodarjeva hči v zakon, kar je revež tudi sprejel ter svojo sveto vero za zanikerno turkinjo zamenjal.

Za tako ubožnico pa, se vé, ni denara, in dosedaj tudi nobena pot ni odpertá zanj, razun po darovih usmiljenih ljudi, po kakoršni poti so se tudi redovniki Trapisti zamogli ondi vseliti. Ne davno sestavljeni naš odbor v pomoč kristjanom na jutru, in zlasti v Bosni, bi pač lepo delo storil, ako bi mogel k taki mladenšnici s pomočjo dobrih ljudi kaj opraviti. Trapiški samostan nima pomočkov k temu, dolgovi pa tudi ne more več brez velike nevarnosti delati, zlasti ker mora skrbeti tudi za vzdržanje usmiljenih sester v Banjaluki. Včasí se najde kako dobro serce, ki zamore pomagati z večim zneskom, ali ki se v poslednji volji spomni taci h človekoljubnih namenov. Radi bi pa neizrečeno častiti redovniki dosegli še to dobroto za ubogo mladino, in sv. Oče Pij IX so jim prav posebno iz tega namena dali misijon v Bosni.

Naj bi naši južni bratje Hervatje, pa tudi naši sosedje Slovenci po vsih straneh z odborom v Ljubljani se zedinili in pomagali pomočkov iskati, da se hitro kaj stori in delo za naše brate pospešuje. Malo je časa, ko je odbor na Kranjskem pričel delati, in že se je precej storilo. Prav veliko cerkvene robe, zlasti mašnih oblačil, je odpravljen v Marijo Zvezdo v Bosno, in te reči se bodo razdelile po vs. h ondotnih krajinah, kjer koli jih potrebujejo.

Ravno te dni pa je mil. škofu Vujčiču poslanih za več sto gold. raznih cerkvenih posod, novih pušic za sv. olje, kotličev in skled za kerševanje, nekaj ke-lihev, moštranic itd., tudi za Bosno. Ako se je v malo mescih pokazal blagoslov Božji tako obilno, se smemo zanašati, da bode v prihodnje še bolje. Naj opomnimo o tej priliki, da tudi v Adrijanopol* smo te dni poslali vse nabrane darove za bulgarski misijon in zlasti za ondotno šolo, namreč nekaj čez dve sto gl. Bog plačaj vsim dobrotnikom.

* Ravno došlo pismo naznanjuje nekatere zadeve o ondotnem misijonu č. oo. „vstajenja Kr.“ Njih general Kaisievič, ki je bil nedavno sam v Drinopolju, kakor smo naznanili, je za ondotni misijon vzel 10.000 frankov na posodo, za ktere se bode plačevalo po 6 odstotkov; in to je storil zato, ker tamkaj se mora plačevati po 12 odstotkov. Po usmiljenji Božjem, pravi čast gosp. prednik, bomo morebiti še le z zmago sv. Cerkve vred iz svojih nadlog se izmotali.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Gorice. Lepi izgled dobrega keršanskega Očeta imamo letošnjo zimo tu v Gorici nad presvitlim gospodom nadvojvodom Karolom Ludovikom, bratom njih veličanstva cesarja Frančiška Jožefa. Zavoljo bolehnosti dveh svojih sinkov, nadvojvodičev Franceta in Otona, so jima presvitli njun Oče zvolili Gorico v zimsko prebivališče.

Med družimi pobožno katoliškimi opravili te presvitile družine opomnim tu le samo prvo sveto spoved nadvojvodiča Franceta, ktero so mu presvitli Oče odložili na 21. t. m., ki so prišli nalašč v ta namen in k tej slovesnosti z Dunaja.

Že 20. dopoldne so prišli Oče z obema sinkoma v nadškofovo kapelo k sveti maši. Celi dan potem je bil odločen v pripravo k temu svetemu opraviilu; nadvojvodič je v pričo svojega presvitlega Očeta ponavljal resnice sv. vere po katekizmu in tudi svete molitve opraviljal, ktere so Oče klečé na golih tleh spremljevali.

Popoldne pa sta šla obadva k spovedi. Nar poprej so presvitli Oče z veliko pobožnostjo opravili spoved in to sicer — nekoliko prehlajeni — v neki sobi nadškofove palače — ozaljšani v ta namen s svetimi podobami. Na to je nadvojvodič ta sv. zakrament prejel v nadškofovi kapeli, pred svojim učenikom, preč. gospodom dr. Maršalom, c. k. dvornim kaplanom, s katerim sta pred in po spovedi vse dotične molitve opravila klečé na stopnicah oltarja. Presvitli Oče pa so bili ta čas na koru kapele, ter so tako rekoč spremljevali sveto pobožnost svojega sinka — toliko z očmi, kolikor z ginjenim srcem. Po dopolnjenem svetem opraviilu je nadvojvodič z od veselja bliskečimi očmi iz kapele gori na kor pritekel k svojemu Očetu naznanit jim veselje svojega serca in radost svoje nedolžne dušice, očisene slehernega madeža v kopli zakramenta sv. pokore. S solznimi očmi in z očetovsko zadovoljnostjo poljubijo nadvojvoda svojega sinka: nato se podajo z njim proti domu. Na jutro po tem, to je 22. t. m., so imeli prevzvišeni knez in nadškof sv. mašo v svoji kapeli, pri kateri sta jim stregla omenjeni dr. Maršal in njih tajnik, ter so med mašo presveto obhajilo delili presvitlemu nadvojvodu, kteremu je angelčku podoben na strani klečal njih sinek.

Gotovo se je vsemu temu pobožnemu in svetemu opraviilu pridružil tudi duh ranje nadvojvodinje Marije Anuncijate, pobožne soproge nadvojvoda in matere nadvojvodičeve, ktera je sicer prežgodaj ti družini odmerla, bode pa gotovo ne manj, pač da še več za njo storiti zamogla pred obličjem večnega Boga.

Po pravici želimo in molimo, naj večni in dobrotljivi nebeški Oče to bogoljubno presvitlo družino vsestransko blagoslovi, in podeli svoj mogočni blagoslov vsi katoliški cesarski rodovini. Naj bi pač vsi velikaši in plemenitniki spoznali, da ravno le katoliški duh, in nič družega ne, ima moč Avstrijo ohraniti in osrečiti.

Nekaj zgubljenega se išče.

(Konec)

Poglejmo le, kaj in kako lažljivo časništvo dela. Danes razglasijo obrekovanja čez kakega duhovna, redovnika ali sicer čez kaj cerkvenega. Preklic pride dostikrat še le čez več tednov v kakem katoliškem listu, sami nikoli ne preklicujejo, ali pa tako, da bi bilo skoraj boljše nič. Kaj je ložej, kakor da bralci, če tudi vsega ne verjamejo, nekaj vendar le, ali saj njih spoštovanje do cerkve je spodkopano. Drugikrat kaki nauk prav nesum-

ljivo in vender krivoversko stavijo, ga zvijačno razjasnujejo, krive sklepe delajo i. t. d. Da bi se to prav razjasnilo, je dostikrat treba zgodovinskega, učenega preiskovanja; ali koliko jih ima čas in zmožnost za tako delo? Spet drugikrat s prečudno in ostudno nesramnostjo resnice tajijo, ter vse, kar je katoličanu naj svetejšega, z blatom ometujejo. Vemo, da se vse to od začetka ne verjame, ali ker si malokdo zná in zamore vse razjasniti, ostane v sercu kolikor toliko nejasnega, temotnega; želo dvoma v sercu obtiči, verno prepričanje je ranjeno, potrebno spoštovanje zgubljeno. In naj bi tudi kdo premogel vse laži spregledati, vse krivo si razjasniti, brez škode vender ne bo ostal. Kdor nesramne pripovedke rad bere, veči del tudi vé, da se to ni zgodilo, da je vse izmišljeno, ali serce je vender skaženo in napolnjeno z nesramožljivimi podobami, kar se sem ter tje v govorjenji in djanji pokaže. Ravno tako se godi vsakemu, kdor brezbožen list vsaki dan prebira. Zna biti ne verjame veliko, ali zna biti tudi nič ne; ali um in serce je okuženo, napolnjeno s pregrešnimi podobami, z meglico dvoma itd., namesti kat. prepričanja in gorečnosti nastane duhovna vnmarnost in zamerza, ktera se povsod razodeva.

Če vam ne zadostuje naše svarjenje, pogledjte na dandanašnji svet. Kako pač je v malo letih ves drugačen postal! Kdo je nevero v malo letih med ljudstva razširil? Kdo je ljudstvu up do nebeškega plačila iz serca iztergal? Kdo ga učil le po svoji spačeni natori in poželjnosti živeti, živeti edino za ta svet itd.? Ne bilo bi konca ne kraja, ako bi hotli dandanašnje brezbožno in neversko življenje na tanko popisovati, pa po čemu? Sej z lastnimi očmi vidite, kaj in kako se godi, in žali Bog — ni ga upanja, da bi bilo kmalo bolje. Vsega tega so zraven družih vzrokov naj več krivi brezbožni, judovski časniki in listi. Po velikih mestih izhaja na stotine nekeršanskih časnikov, kateri žolč in strup razlivajo po deželah in kraljestvih zoper vse, kar je katoliškega, in dan na dan se iz tega vira nasituje in napaja tisuč in tisuč rodbin, mladih in starih ljudi. Je li po tem čudo, da je pri katoliškem ljudstvu tolika mlačnost in vnmarnost, dostikrat še celó zaničevanja vernih resnic in pobožnega življenja? Pač ni čudo, da je temu tako, čudo bi bilo, ko bi bilo drugač. Čudo pa je, da očetje in hišni gospodarji, ki vendar gotovo želijo doživeti veselje nad otroci, vender sami take mustate — zato pa nič manj nevarne — zapeljivce dan na dan v svojo hišo spuščajo, jih še celó z dragim dnarjem plačujejo, da poprej spridijo njih otroke in domače, da s tem sebi in otrokom žalost in nesrečo nakopavajo, ter le gotovemu pogubljenju nasproti hitijo.

Zato še enkrat povzdignemo svoj pastirski, svarilni glas, ter vas keršanske očete in gospodarje v ime-nu Jezusovem, kateri bo naš in vaš sodnik, prosimo: Časnika, kateri nauka Jezusovega seboj ne prinese, ne puščajte v svojo hišo; ne plačevajte, ne podpirajte ga in ne storite se deležnih njegovih hudobnih del. Vedite, da bo treba od duš vam izročenih ojster odgovor Sodniku dati; tedaj ne bodite v svoji slepoti njih lastni zapeljivci, ter krivi časne in večne nesreče sami sebi in svojim izročeniim. Preč z vsakim nekeršanskim časnikom, naj bi vam bil še tako ljub; spominjajte se pogosto besed Izveličarjevih: „Če te pohujša tvoje oko, tvoja desna roka ali noga; verzi jih od sebe; ker boljši ti je z enim očesom, z eno roko ali nogo v življenje iti, kakor obé očesi, obe roki in noge imeti, pa veržemu biti v večni ogenj“.

Podpirajte pa toliko bolj dobre katoliške liste, ker po njih se resnica zagovarja, katoliška vest vterjuje, in kar je dvomljivega razjasnuje, sploh na vse strani

lahko veliko dobrega razširja. Glejte, kako nam sovražni svet spoznava, koliko moč ima nekeršansko časništvo, ter jim niso stroški preveliki ne trud pretežaven, da ga popolno v svojo oblast dobijo. Žali Bog, da moramo izreči, kako so tudi ti „otroci sveta modrejši v svojem djanji, kakor pa otroci svetlobe“. (Luk 16, 8.) Zatorej prosimo in opominjamo, ako vam je še kaj mar za vero in zveličanje duš: podpirajte dobre časnike, spoštujte in imejte jih kot branitelje cerkvenih pravic in ko pomagavce vaših učnikov. Če tudi znabiti vam osebno ni potrebno zredoma kaki dober časopis brati, naročite si ga vender, dajte ga drugim brati; tako bote dvojno milošnjo delili, ter z njo časniku in bližnjemu pomagali. Za vaš mali dar vam Bog s svojim blagoslovom poverne. Preljubi! časi so nevarni; „satan hodi okoli ko rjoveč lev, ter gleda, koga bi požerl, po mnogih potih si prizadeva ljudi zapeljevati in jih pogubiti; temu se vi ustavljajte terdno v veri“. (Pet.)

Vi pa, duhovniki in dušni pastirji, kateri ste z nami sodelavci v vinogradu Gospodovem, veste izkušnje, kaj premorejo dobri in kaj slabi časniki. Kaj neki bo izdalo vaše pridigovanje, če poslušavci dan na dan po nekeršanskih časnikih berejo nasprotno nauke in zaničevanje sv. vere? Zato proč s takimi časniki! — da bi jih vi sami v hišo sprejemali in podpirali, si od vas ne moremo misliti — ampak proč s takimi časniki, „pridigovajte“, prosite, opominovajte in svarite, naj se komu prileže ali ne, z vso poterpežljivostjo in naukom“ (II. Tim. 42.), dokler vam izročene ovčice ne popusté strupene hrane hudobnih časnikov in se obernejo na dobre pašnike kat. časnikov, ter se trezne hrane, nauka Jezusovega deržijo in izveličajo“. — Tako tedaj so pisali švicarski škofje o brezbožnih časnikih. Zelo enako so svarili zadnje leta večji del vsi nemški škofje posamezno v svojih pastirskih listih. In koliko so sv. Oče papež Pij že grajali nekeršansko časništvo, keršansko pa spodbudovali in oserčevali, to je menda znano. Kdor takih marljivih glasov — menda vsaj naj veljavniših — ne posluša, ter pri vsem tem brezbožne časnike podpira: pri njem ni jasno, pogreša se nekaj, zgubilo se je nekaj in nanj se podá napis tega členska:

„Iše se nekaj zgubljenega!“

„Ein starker Tabak, aber guter Tabak“, bi morebiti Nemec rekel. Koliko lep sad beseda zbranih škofov rodi v Švici, se je vidilo kmali v začetku (Gl.: „Danica št. 5. t. 1.“); vidi se pa tudi sedaj neprenehoma, ko je vse katoličanstvo na nogah za brambo svoje cerkve in celo bolji protestantje z njimi vlečejo.

Kako častitljivo spričevanje dajejo švicarski škofje „suo Clero“, ko tako zanesljivo terdijo: „da bi jih Vi sami v hišo sprejemali ter podpirali, od Vas ne moremo misliti“. — „Presse“ ali judovsko ali sploh mavtarsko, in v katerem koli jeziku — pa v keršanki hiši, ali celo „in domo clericali!“ ... v taki hiši se je nekaj zgubilo, kar v hišo gre in „se iše“, -- in nekaj se je privarilo v hišo, kar nima v hiši prostora, ampak v hlevu, — ne med „verniki“, ampak med „brezvérniki“ in „nejeverniki“.

Veljá tukaj edino beseda Odrešenikova: „Kdor ni z menoj, je zoper mene; kdor z menoj ne zbira, on raztresa“. Iz lista, ki je Cerkvi sovražin, se ne pobira za Kristusa. Radi ponavljamo prislovico od tatú in tistega, ki mu je vrečo (žakelj) deržal: ali pa ni tat čednosti in vere on, ki brezbožen časnik piše, „žakljár“ pa ti, ki si ga naročuješ?

Ker brez izgledov ni pridige“, pravi neki učenik, naj jih še tu par dostavim. „Zavolj naznanil, pravi marsikdo, moram ta ali uni časnik imeti“. Poznam n. pr. človeka, ki je nekđaj domač vladni časnik rad pre-

biral, zlasti zavolj naznanil. Od kar pa je na levo zakrenil, ga že nad 15 let več ne bere. Ko sva se od tega neki dan pogovarjala, je rekel: Nekoliko mi je bilo po njem dolg čas, da bi bil pa zato škodo terpel, se vender ne spominjam; vem pa gotovo, da zato nisem bil nikoli ne lačen, ne bolan. — Zavolj domorodstva si ta ali uni časnik naročujem, ti zaterjuje drugi. Bilo je pred kakima dvema letoma, ko je župnik slovenskemu vredniku pisal: „Za zdaj pošljem še naročnino, če znabiti zadnjikrat, ne bom jaz, ampak bote Vi krivi. Ali vredujte časnik v keršanskem duhu, ali pa mi ga več ne pošiljajte, če tudi priloženo naročnino ohranite“. — Pravo, g. župnik! rečem danes tu v Danici, kar sem takrat ustmeno rekel. Resnično, z naročevalci liberalnih časnikov bi ne hotel biti deležnik ne njih djanja, ne njih plačila.

„Dixi et“ . . . „qui potest capere, capiat.“
Z dežele.

Z Dolenskega. Po Kostanjevici in okolici šumi glas, kako jako so se v petek 14. sušca gostili „liberalni možje“ z mesom v eni mestni gostilnici, ktera menda ni prav posebno vestna v posvečevanju postov katoliške Cerkve. Bil je vmes po svojem rogovilstvu zoper Cerkev in slovensko reč dobro znan c. kr. vradnik. Ta mož je tako poln spoštovanja do svoje matere sv. Cerkve, da je tudi nekega pričujočih pregovarjal, da naj mesó jé. Toda siljeni se v to nikakor ne podá. Nazoč mešan se poteguje za cerkveno zapoved; ali vradnik vse to zasmehuje in gerde bruha zoper duhovstvo in zoper cerkvene naredbe, ravno s prehoda nemogredočega domačega župnika zove „l... pa“, kar mešana, se vé da, močno razdraži, in ko se mešan pošteno poteguje za čast svoje sv. vere in duhovstva, zlasti domačega, pita ga vradnik s „f— hlapcem“. (Te besedi ste navadne v ustih tega „liberalnega olikanca“, ki z njima pita poštene katoličane!); potem pa stori „majsterštuk liberalske izobraženosti“: on namreč mešana namaže z mesom po ustih! Si more li kdo misliti večji zaničevanje postne zapovedi in gerši neobtesanost, kakor jo je ta vradnik tukaj razodel? Mož, s toliko nesramnostjo razžaljen, gre iz kerčme in to divjaško silovitost povsod pripoveduje. — Prašamo: Ali imajo ta namen vradniki, da bi verno, davke plačujoče ljudstvo v njih veri begali in jih zasramovali? Ali ni zato postava, da podložne v njih pravicah in svoboščinah varuje in mirne ohrani, kaj? Ravno ta vradnik je leta 1870 priderdral kar nenadoma z ene svojih vednih komisij na neko ženitvanje, in je precej in očitno napadel tam nazočega učitelja T., z besedami: „Sie sind auch ein Pfaffenknecht!“ Potem pa jo je pričel s svojim pisčem v sredi med svati udrihati po duhovnih, zlasti po sv. Očetu, ktereга, češ da, hočejo „narediti za Boga itd.“ Učitelj, zdaj gostilničar in posestnik na Gorenškem, ga zavrača, svatje pa kar stermé. Nazadnje se oseróti neka mlada žena, ter pričo vsih vradnika in njegovega pisarja prav dobro obere. Vozniku pa se naroči, naj urno zapreže, da take goste popred odpelje. Mar ni to res lep apostelj „liberalne olike?“ Pač gotovo ni škoda, da mož je tukaj brez vse veljave, in toraj svoje liberaluške omike, če tudi jo na pretego hvali, večidel skoraj nič ne prodá. Koliko pa mož, ki z ljudstvom tako dela, vladi koristi, to naj ona sama gleda.

M—n.

Iz Celja ima verli „Slov. Gospodar“ naznanilo, da so mestni celjski gospodje obhajali pri sv. Jožefu obletnico ss. Cirila in Metoda. Zbralo se je bilo mnogo vernikov. Povedal je „Gospodar“ da braterna šteje sedaj 17,092 udov, največ iz Kranjskega. Pograjal

je Štajarce, da se premalo vdeležujejo. — Štajarci bratje, zedinimo se v molitvi, da se na prošnjo ss. Cirila in Metoda pospeši spreobračanje naših razkolnih bratov, katerih je milijone in milijone. Moliti je pa treba tudi za naše brate doma, katerih mnogi v veri ploh vlečejo za „vstavovérce“, kar je po načelu eno z brezverstvom. Ne dremajmo več, zakaj vse tako kaže, da tisti napovedovani veliki odpad se bliža, ko bo blagor tistemu, ko zvest ostane do konca, zakaj: „veliko je poklicanih, malo izvoljenih.“

Iz Švicarskega. (Dopis. Konec.) Poglejmo še v Soloturn. Marsikdo bi mislil, da je tukaj ravno taka, kakor v Genevi, pa je vse drugač. V Genevi je boj na pravoziarskem, ali (ako hočete) na pravoznansko cerkvenem polji, v Soloturnu je boj dogmatičen, in toraj veliko nevarniši. — Bazel-ska škofija (s sedežem v Soloturnu) je največja na Švicarskem. Pod to škofijo spadajo prebivalci 7 kantonov, namreč: Soloturn, Bern, Aargau, Thurgau, Bazel, Lucern, Zug.

Bazelski škof v Soloturnu ima med duhovci derelega volka Gšvind-a po imenu, žepniša v Olten u in Dürken u. Ta nesrečni je popolnoma pozabil Boga, in ni se samo vdeležil marsikterih nepostavnost in nepokoršine, temuč lansko leto je celo spisal neko brošuro zoper celibat. Škofu je odpovedal pokoršino in postal Döllinger-janar, pa hotel tudi duhovnijo v to zapeljati. Škof v Soloturnu, nil. gsp. Evgenij Lachat, ga je razne čase trikrat opominjal, ko je pa vse opominjevanje prederzno zaničeval, kaj je hotel drugega storiti, kakor ga izobčiti, odstaviti od duhovnije in mašnih opravil? Za neke radikalne gospode, kakor so zlasti Vigier, Anderwert, je bila to naj vgodniši prilika, si za Bizmarka peté pobrusiti. Hitro so zdergnili skupaj zbor vsih kantonov te škofije in so poterdili odpadnika v njegovi službi, škofa Lachata so odstavili, kakor da bi bil njih hlapec; kapitelu pa ukazali, da naj postavi velikega namestnika. — Lepi sklepi! Vendar kapitel se v to ni podal, in tako so imeli rogovileži še eno zadrego več. Tudi duhovstvo cele škofije se je odločilo za svojega škofa, in poleg tega se je jelo še ljudstvo gibati; toda bilo je ostro prepovedano zboru imeti in škofu pisariti. Že pred pri glasovanju za odstavljenje Lachata kantona Lucern in Zug nista hotla glasovati. — Rudečkarji so škofu poslali pismo, v katerem so naznanili vzroke (!?), zakaj ga odstavijo od škofištva, da mu celo stanovanje odpovedujejo. Toda škof Lachat je vse dozdevne vzroke z določno oj-trostjo overgel, in na koncu pravi, da bo vedno opravljal škofovo službo, in si prizadeval svoje verne poterjevati v pravi veri, in se vé da tudi v pokoršini do posvetne gosposke. Kar se mene tiče, pravi, ne zametujem sprave, tudi ne nobene prošnje; toda jaz hočem in moram ali kakor pravi in zvest kat. škof biti, delati in verne voditi, — ali pa kakor vreden škof in dober pastir svojih ovčic za-nje življenje dati — pa-ti! — Kakor Bog hoče! —

Poštenje takemu škofu! kliče „Gasetta romanscha“ To so besede prvih 3 stoletij keršanstva. — In res! Ljudstvo pozná vrednost svojega pastirja in gospodje radikalci vidijo, da so osamoteni, katolška reč vedno bolj zmaguje, celo protestantovski listi grajajo to početje radikalnih svetovalcev in njim svetujejo „edino pomoč“, namreč: naj svoje službe popusté. Pa kolika zagrizena hudobija! Vidijo že, da je vse zoper nje, vendar ne od stopijo. Une dni so celo vojake razpostavljali, zlasti po Thurgauskem, da bi krotili ljudstvo, ako bi rabilo silo. Toda katoliški Švicar je umna, prevdarna glava, in gospodje bodo javaljne kdaj napravili kak umetno prisukan upor. Ljudstvo se zbira, sklepa mirno svojo reč, in jo izročuje kantonski vladi. Radikalni gospodje si že obetajo nekega Herzoga altkatolika iz velike Nemčije

za general-vikarja. Hiacint pa Herzog, lepa možaka! — Upam, da „pustna“ njih cerkev se ne bo širila. Našim dobrim Šveiningarjem sem včeraj, 2. sušca, v obširnem govoru pojasnil, kaj da je ta altkatolicizem; in pa nezmojljivi papežev nauk. Naša soseska je dobra, vendar je treba jih podučiti, da vedó, kako se obnašati, ako prilomasti zgrabljivi volk.

Švicarski šofje so ukazali v čast sv. Jožefu od 9—19. sušca obhajati devetdnevnicó, da bi po njegovi močeni prošnji od Boga dosegli srečni izid sedanjih cerkvenih zadržg.

Iz Romanije. Poglavitno naše mesto je Bukarešt s preko 100.000 prebivalci, med njimi je čez 20.000 katoličanov; razprostira se na prijetni ravnini, in je kaj okusno sozidano. Velikih in visokih palač je sicer malo, a kolikor jih je, so lepe. Drugač so polhištva v obče nizke, pri tléh, ali z enim samim nadstropjem. Sploh je njegovo lice bolj orientalsko; pos-bno kar se tiče tlakov in snage, razločuje se mnogo od zatočnih večih mest. — Nahaja se res v Bukareštu čez dvajset tisuč katoličanov. Žalibog, je večina njih katoliška le po imenu, kajti v spolno-anju svojih katoliških dolžnosti so mlačni. Žalostna ali resnična prikazen dandanašnje dobe, nejeverstvo in brezboštvo razširja se otrovni kugi enako daleč po svetu, ter spodkopuje in spodjeda človeško društvo. Skoraj povsod se sveti veri zapreke postavljajo in pripravlja se ji boj. Brezvestni mavtarji napenjajo, kar morejo, svoje moči, ali gotovo zastonj, ker zmaga je bla in bo le na strani svete Cerkve, prave naše matere. —

Spoznavši žalostni stan svojih katoličanov, trudijo se mil. naš škof Ignacij Pavli za zboljšanje, kolikor le more. Da bi v katoliškem in nravnem oziru Romaniji lepši prihodnost odperli, vstanovili so v Bukareštu bogoslovsko semenišče. Ker tako početje velike materialne pomoči potrebuje, obrnili so se na vse svoje znance iz prešnjih svojih misijonov, kateri so jim nabirali in jim še nabirajo darove v prelepi ta namen*). Lansko jesen podali so se prezvišeni prelat celo samf še z enim svojih duhovnov v Avstrijo, na Magjarsko, Bavarsko, od koder se še niso vernili, nabirat miloščine, da bi sozidali to spomlad na zemljišči, kterega so v Bukareštu za pet tisuč zlatov kupili, za semenišče pripravno poslopje. — To bode samostan Pasijonistov s cerkvijo, kajti vsi naši seminaristi bodo redovniki. Mladenči, kar jih je tu, so verli, ter smé se vsega dobrega od njih pričakovati. Iz tega zavoda prišli bodo izverstni misijonarji in učitelji, kar je Romaniji jako potrebno. — Pasijonisti oskerbujejo že dolgo misijone v Romaniji. Tudi prezvišeni naš škof so Pasijonist.

Ker je pak ta red po mojem mnenju Slovencem malo znan, mislim, ne bo napečno, ako nekoliko o njem spregovorim. —

Vtemelitelj Pasijonistev je sv. Pavel Križniški — imenitnega rodú Daney — rojen v Ovadi, ne daleč od Genove na Italijanskem. Že v prvi mladosti pokazal je veliko ljubezen do Kristusovega terpljenja. V sveti resnobi zderževal se je navadno otročjih iger, pridno je molil, mnogo se postil in milošinjo delil. Iz ljubezni do samote odpovedal se je sijajnim ženitvam in bogati dedišini. Ko je tako od dné dné v keršanski popolnosti napredoval, čutil je v sercu po notranjem razsvetljenju vedno gorečnejši željo, da bi vidil svoje in bližnjega moči obračati le v čast Božjo. Zato je začel misliti,

*) Naprošeni smo bili tudi mi, da naj v Danici priporočimo ta misijon, kar naj bo opravljeno s to lepo priliko, in ni nam treba obširniše govoriti, ker čast. gsp. dopisnik razlaga potrebne okoliščine.

kako bi vstanovil društvo, katerega namen bi bil: povikševati čast božjo, in to posebno s češenjem terpljenja našega Odrešenika. — Toraj je želel, naj se tudi njegovi redovniki imenujejo od Križa in terpljenja našega Zveličarja Jezusa Kristusa, ali z eno besedo „Pasijonisti, terpinci“.

V takem premišljevanji zamaknjen je vidil nekega dne v prikazni redovniško obleko, katero naj nosijo njegovi bratje, to je, iz črnega debelega sukna talarju podoben habit s srcem na levi persni strani, sredi katerega je križ in čerke: Jesu XPI Passio (terpljenje Jezusa Kristusa); opasujejo se s črnim usnjatim pasom. —

Življenje Pasijonistov je oestro v obleki, v živežu, postu in mnogoterem pritergovanju.

Samostane postavljajo, kjer je moč, na samotnem kraju.

Dandanes je že ta red močno razširjen, vzlasti v misijonih so duhovni sinovi svetega Pavla Križevega čelavni. —

Umerl je sveti Pavel Križevi kot svetnik v Rimu 16. novembra 1775.

Pod vlado Pija IX — bil je 1. oktobra 1852 zveličan imenovan in 29. junija 1867 med svetnike prištet. —

O tukajšnjih katoličanih naj še omenim, da je v našem mestu le ena sama farna cerkev in sicer majhna; vendar pa ni skoraj nikoli čisto polna. V njej se pridiga vsako nedeljo v nemškem in madjarskem jeziku. Razun v ti cerkvi se opravlja tudi vsako nedeljo slovesna služba Božja v škofijski kapeli, ktera je čisto majhna, in tudi le redko kadaj polna. Tudi tu ste vsako nedeljo dve pridigi, ena v laškem in druga v francoskem jeziku. —

V nedeljo, 9. t. m., pričeli smo 9dnevno svečanost v čast sv. Jožefa z izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Kaj lepa in ginljiva je ta slovesnost. Prične se vsaki dan ob 4 popoldne, in ker je v tukajšnjem škofijskem poslopiju očitna normalna šola, ktera mine vsaki dan ob 4 popoldan, gredo vsi učenci po šoli v kapelo našega Izveličarja molit.

Pri romanskem narodu je opaziti globoko versko čut; le škoda, da v toliki nevednosti tiči. Romani-Valahi — le-té besede ne slišijo radi — tukaj nas nekoliko po strani gledajo. Vlaški duhovni, razkoljenci, so pak z nami močno prijazni. V začetku, ko sem v Romanijo prišel, obiskal sem iz radovednosti ené njihovih cerkev. Té so navadno male, z dvema ali še več kupljami v gerškem zlogu sozidane. Na zunanjih stenah namalani so navadno sv. apostelji in evangelisti, tudi znotraj so stene polne kipov; prižnice in orgel nimajo. Sv. maša se pri njih ne bere pred altarjem, kakor pri nas, ampak za altarjem, tam je tudi njih svetišče. Ko sem pervikrat v tako cerkev stopil, sem mislil, da v svetišče, kjer se mašuje, drugi ne sme, kakor njih duhoven, ali temu ni tako. Celo mene še z enim Pasijonistom, mojim tovaršem, peljal je prijazni vlaški duhoven tje, in nama je vse razkazal. — Kakor ljudstvo sploh, je tudi njegova duhovšina grozno nevedna; in jaz mislim, da bi se marsikteri izmed njih vernil v naročje sv. katoliške Cerkve, ako bi mu bila resnica znana. — Duhovnov, menihov in nun imajo romani mnogo; kadar pridem v mesto, srečujem jih pogosto. —

Kakor tudi je sedaj tukajšno katoliško obzorje žalostno, obeta vendar lepši prihodnost. V vinogradu Gospodovem je tukaj mnogo, prav veliko dela, samo malo delavcev. Ali keršanska ljubezen je močna in mej ne pozná. Upamo, da vsemogočni, večni Oče, kateri z neskončno modrostjo in previdnostjo vesoljni svet vlada, bode naše delo, naš misijon blagoslovil, ter nam svojo pomoč podaril. —

Posvetili smo slabe svoje moči v čast Božjo in v blagor bližnjega, delali in trudili se bomo ter bjevali se za največi in najbolji svetinjo človeštva, za sveto Cerkev, ter preganjali zmot oblake. Bog nam pomozi!

Conf. Albert.

Iz Istre. 19. Marca. Kolikor več se puhli liberalizem šopiri, toliko bolj se katoliški duh zbujuje. Čudno hrepenenje se je v Ospi zbudilo za sveti križev pot — in v malo časa se je iz dobrovoljnih priučkov postavil krasni križev pot. To je res naj boljši zdravilo za bolne človeške serca. Kako je potolažen zemeljski popotnik, kadar pobožno križev pot obmoli. Izdelal ga je umotvorni zavod g. Heindl nov na Danaju za 270. gl. Prečast. gosp. M. Bravhar, mnogoslužni dekan v Ospi, poskerbeli so v soglasji s starešini in občinskimi predstojniki, da se je vinestenje in blagoslovljenje prav častitljivo opravilo 1. nedeljo v postu. Č. o. Jožef, kapucin iz Tersta, je pa tako ginljivo govoril, da je poslušavce v serce ginil in močno spodbudil k tej pobožnosti. — Imam tudi povedati veselo novico, da tukaj se je nek prostomiselnik prav lepo z Bogom spravil in poboľšan svet zapustil.

Bratovšina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa se veselo širi tudi po deželi.

Za prihodnje poslance v deželni zbor se v obče govori, da ajdov nečemo; temuč zbrali bomo katoliške možake. (Tako je prav; kadar bo lo po vsi Avstriji sami pravi kristjani v zборе in zastope voljeni, potlej se je boljšega nadjati. Vr.)

Iz Ljubljane. Tagblattarije. — Satan je hotel neki dan „pobožen biti“, gre v pušavo k Zveličarju in mu z višave razkazuje vse mile dobrote, rekoč: „Vse to bom tebi dal, — le pred-me poklekni in me moli!“

Vstavoverski Tagblatt, skušnjavec in terlica ubozih Slovencev, je tudi one dni hotel „pobožen biti“ in je pričel „katekizem učiti“ mil. škola in kranjsko duhovstvo, dasiravno Slovencem nima nič obetati, ker sam živi le od njih obiranja in černjenja. Padite pred moje malike in jih molite! je njegov hripavi glas; pa skazal se je še veliko bolj butoglavega pri tem opraviu, kakor njegov šepavi mojster na Karantaniji.

Ta najemnik, ki je tolikrat že vero in vse z blatom ometal, kar je katoličanskemu Slovcu sveto, je zdaj „v imenu vere“ mil. škofu levite bral, kako je bilo treba duhovstvo pestiti in ujdati, kadar se je namreč poganjalo za cerkvene in narodovne pravice. Duhovstvo pa po svoji navadi za ne vém kako zanemarjeno in obdivjačeno razkričuja, po velikem delu, pa da so viši pastir s svojim prijenjevanjem sokrivi „an dem trostlosen Zustande der Verkommenheit“.

Iz ust naj veljavniših mož se je velikrat slišalo pričevanje, da ljubljanska škofija ima med drugimi naj izverstniše duhovstvo. To poterjuje ravno ta obrekljivi in umazani list s svojim večnim kričem; na slab sad se osé ne vsedajo. Stokrat je ta steklenjaški „eksercicienmeister“ z grehom obkladal duhovstvo, ker ne moléi n. pr. pri volitvah, da bi mogli liberaluhi same take v zборе spraviti, katerim so cerkvene in narodove pravice tern v pēti, duhovstvo pa „vsega zlega krivičijo, kar se je v deželi zgodilo“.

V tisoč variacijah Tgbl. vsak dan ponavlja v temle pomenu: Ti cerkev z duhovstvom nōsi bremena, nōsi nar težji butare vsih davkov, priklad, prišipnin itd. z vsimi drugimi plačevavci vred. Govoriti, prositi, oporekati pa nimaš nič. Naj žugajo tudi Cerkvi in narodu nasprotné naredbe in postave; ti moraš molčati in vse hvaležno sprejeti. To je katoliški nauk, to tebi Kristus zapoveduje, in to vém jest „Tagblatt — vi: pa-

pež, škofje, duhovni ne veste nič. Ako vi temu nasproti delate, kar jest „Tagblatt“ rečem, se pravi to: „der Gesittung ins Gesicht schlagen, das Volk verdimmen, den Fortschritt und die Freiheit knebbeln, die Grundpfeiler des Staates untergraben“. To je „žalostno za duhovstvo, za vero, za nраво“, — in tako dalje „sine fine“.

Pa povejte vender, ali ni „ta skerbni oče za duhovsko čast in za vero“ ravno tisti Tagblatt, ki tako nesramno laže čez duhovstvo, redove, ki vso vero in lepo nраво ostudno poteptuje? Od kod se je vender to vzelo?! — Kaj ne, tacega „politikus-a“ ga pa ni v Ljubljani, kakor je ta Tagbl.! On tudi vé, kaj če reči: „Gleiche Lasten — gleiche Rechte. Enake bremena — enake pravice!“

Njegova vedna „absurdnost“, katero smo mu že večkrat ošibali, ga je sicer v drugem členku nekoliko spekla, češ, naj le pové prosto tudi duhoven svojo misel in politiško prepričanje; toda z ozirom na spodobnost in na čast svojega stanu. To je prav in vsega premisljiva vredno; pa kako se to vjema z večnim kričem zoper politiko duhovstva? Ali se ne zdi, da ta struna tako le brenka: Le vdeležujte se politike, vender nikoli ne tako, da bi kaj z njo opravili in nam vstavovercem v škodo šli?

Vzrok vse njih „filozofije“ je jasen. Gg. vstavoverci čisto dobro vedó, da v deželi ne bojo po svoji volji gospodovali s svojim lažnjivim liberalstvom, dokler se bode tudi katol. duhovstvo svojih pravic poprijemalo in dokler bo katoliški narod po dolžnosti spoštoval svoje duhovstvo. Zato so vstanovili svoj brezvestni list, kterega umazano delo je od začetka: katoliško Cerkev v nič devati, in duhovstvo ob veljavo pripravljati. Zato tudi zdaj, ko se ravna deželi za novega višega pastirja, „v imenu vere“, to je „konfesijonslozne“ — rogovilijo, da bi deželi prikoledvali koga tacega, kateri bi bil manj „potens exhortari in doctrina sana“ (sv. Pavel), bolj pa „potens“ mahati po tistih svečenikih, kateri bi vstavovercem ne bili po volji.

Tudi katoliško-politična družba je pisavcu strašno na poti; zdi se mu to tako čudna kolobocija vere in politike, „da bi se ji rad smejal, pa ne more, ker mu na jok gre“ — se vé da: zakaj družba zanikarnosti, lisičnosti in brezbožnosti cerkvenih in narodnih sovražnikov in nasprotnikov odkriva in prav po zasluženji šiba. Meni celo, da čast ne pripusti duhovnu biti ud take družbe... Kaj pa, ali je čast biti katoličanu ud take družbe, ki v katoliški deželi katoliški Cerkvi nasproti dela in vzdržuje celo časnik, ki krivoverstvo in nejevero uči? In v tako družbo ste vabili tudi duhovne! O zlata doslednost!

Sv. Oče so ravnokar vsim nemškim katol. družbam poslali svoj blagoslov; tedaj so pač papež družih misel „o častivrednosti“ teh družb, kakor ljubljanski Tagblatt! Pa kaj čete? Kristusov namestnik ne zna „katekizma razlagati!“ na to si je „privilegium“ vzel ljublj. Tagbl.

Pa še ena reč pisavca kaj hudo peče. Ta „preklicana prižnica“, ki pa spet „politizira“ in morebiti enkrat v letu kdo posvari zoper to, kar cerkveni sovražniki vsak dan po svojem „pridigarji“ Tagbl. lažnjivega, obrekljivega, brezbožnega in zoperverskega po mestu in po deželi trosijo. To je pa že spet čisto in popolnoma „zoper Kristusov nauk“, kakor Tagblatt „katekizira.“! Pač res; sej Kristus je svaril ljudi zoper Farizeje in bičal njih nejevero; Bog ne daj pa, ko bi tudi kaki katoliški pridigar le z besedico se dotaknil novih farizejev! Sveto pismo sicer take učnike, kateri k pregrehi molčé, imenuje „mutaste pse“, od katerih bo večni Sodnik duše pogubljenih tirjal, in sv. Oče

Pij IX v svojih okrožnicah služabnike Božje sicer o mnogih prilikah opominjajo, da „naj odkrivajo naklepe brezbožnih“: toda ljubljanski Tagbl. zopet vé vse to bolje, kakor pa namestnik Kristusov; kajti on se uči katekizma pri pečenki o kvaternih sredah v steklenjači pri spodbudnih govorih svojih gg. tovaršev in še marsikje drugod. (Konec nasl.)

Iz Ljubljane. G. Fr Zajic, akademiški podobar v Ljubljani, ima narejeno lepo podobo Kristusa za na križ, 5 čevljev in 3 palce visoko, pripravna n. pr. za kako pokopališe, zav cerkev, ali enake prilike. Cena je 50 gl. brez križa. Pri podobarji (pri sv. Jakobu št. 29) zamore pismeno vse zvedeti, kdor bi želel z njim se dogovarjati. Znana spretnost g. umetnika je porok, da je delo dobro, in kakor domači umetnik je še posebnega priporočevanja vreden.

Razgled po svetu.

Poslednje novice. Pruska zbornica je odložena za nekatere tedne, potem ko se je nad cerkvijo stresla s svojimi mavtarskimi postavami. Kakor pa v Avstriji po sprejetih neposrednih volitvah opozicija ne bo manjši, ampak še večji, enako bode na Pruskem v oziru na zopercerkvene postavbe. — Na Španjskem se zmiraj bolj rudeči. Zbornica je ukljub naj hujšega nasprotovanja Figuerasovega izvolila odbor za vladanje in zborovanja ustavila. Madridski rogovileži hočejo slovesno praznovati pariško klanje, ki ga v oklicu imenujejo „pre-slavno vstajo ljudstva v Parizu.“ V Badajocu je bilo rudečkarstvo srenjske vradnje že razkropilo in začelo „posestva velikih gospodov med seboj deliti“. Glej: sad brezverstva! Glej sad brezbožnih in mavtarskih časnikov! — Na Angleškem ostane Gladstonovo ministerstvo, ker D. Izraeli si ni upal kermila sprejeti. — Na Japonskem je strašno preganjanje kristjanov. Našli so tam keršanske srenje, ki so se več stoletji brez duhovnov in Božje službe ohranile samo s kerševanjem, in zdaj ko jih je vlada zasačila, jih grozovito preganja. Pri tem imajo svojo roko tudi brezbožni mavtarji, ki so Evropo v tolike zadrege spravili. Na tisoče revežev je že umerlo vsega hudega, in umirajo še zmiraj. Leta 1870 so jih trinogi blizo 4000 pregnali, in lani je bilo slišati, da nad 1000 teh je v terpljenji in pomanjkanji shiralo, druge je umorilo trinoštvo, veliko jih zdihuje še zmiraj po ječah. Med tem pa se neka japonska družba po Evropi šopiri in semtertje korači med slavospremstvom evropskih ministerstev, akoravno je med njimi liberaluh Ivakura, kakor pravijo nekako deležen tega preganjanja. Tudi znamenje našega časa. Tema je bila po vsi zemlji ob Kristusovi smerti na križu: za temo in strašnim terpljenjem je prišlo vstajenje. — Sv. Oče so za patrijarha v Jeruzalemu 21. t. m. izvolili ondotnega posvečenega škofa mil. gosp. Brakota. — Na Laškem so zopet velike povodnji. — Po Bulgarskih vaséh se bojé splošne vstaje zoper otomansko vlado.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta. Vradnik 1 gl. 4 kr. — Duh. z Gorenškega 2 gl. 10 kr. — Za pirhe g. K. 2 gl. — G. J. A. 2. gl.

Za afrikanski misijon. Po g. Knificu M. Zajic 5 gl. — Neimen. 1 gl. — Neimenovana dobra roka hranilnične bukvice, vredne 6 gl.

Za misijon v Bukareštu. G. J. S. 1 gl.

Za misijon g. mis. Čebulja 1 gl. iz Postojne. —